

N 254/01
13/01/2021

254-01-2-202101131136

შპს „რუსთავის ფოლადს“

მის: ქ. რუსთავი, გაგარინის ქ. N12

ელ. ფოსტა: contacts@rustavisteel.ge

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ განიხილა თქვენი 2020 წლის 21 ოქტომბრის N16598 წერილი, რომელიც ეხება ქ. რუსთავში, შპს „რუსთავის ფოლადის“ არასახიფათო ნარჩენების აღდგენის (წიდისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს და გაცნობებთ შემდეგს:

გზმ-ის დოკუმენტაციაში მოცემული ინფორმაციის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა მოიცავს შპს „რუსთავის ფოლადის“ წიდასაყარზე არსებული ნარჩენების გადამამუშავებას. თუმცა გზმ-ის ანგარიშში არ არის მოცემული დეტალური ინფორმაცია, საწარმოს წიდასაყარზე არსებული ნარჩენების შესახებ (ნარჩენის კოდი და დასახელება, რაოდენობა). იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიის მიერ დაგეგმილია ათწლეულების განმავლობაში დაგროვილი წიდების გადამამუშავება, დოკუმენტაციაში მოცემული უნდა იყოს, აკრედიტირებული ლაბორატორიის მიერ, განსახილველი წიდების სახიფათობასა და შემადგენლობაზე ჩატარებული კვლევების დასკვნა, რის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნება ნარჩენის კოდის მინიჭება და შემდგომი მართვის ღონისძიებების დაგეგმვა (მათ შორის გზმ-ის ანგარიშში კომპანიის მიერ 10 01 01 -კოდით კლასიფიცირებული ნარჩენების).

მიუღებელია გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ჩანაწერი - „ტერიტორიაზე განთავსებული წიდეები და ნაცარი, საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მე-3 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით, არ განიხილება ნარჩენად, ვინაიდან, საწარმოს მისი მოშორების არც განზრახვა აქვს და არც ვალდებულება, ტერიტორია, მასზე განთავსებული მასებით, საწარმომ შეიძინა როგორც მეორადი ნედლეული“, რადგან „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ თანახმად, ნარჩენების წარმომქმნელი და ნარჩენების მფლობელი ვალდებული არიან, ნარჩენები თავად დაამუშაონ ან შეგროვების, ტრანსპორტირებისა და დამამუშავების მიზნით გადასცენ შესაბამისი უფლების მქონე პირებს ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

გზმ-ის ანგარიშში მოცემულია რომ კომპანია აღდგენის მიზნით მიიღებს მხოლოდ არასახიფათო ნარჩენებს, ამავდროულად წარმოდგენილი ნარჩენების ჩამონათვალიდან

უმეტესობა წარმოადგენს სარკისებურ კოდებს. აღნიშნული ნარჩენების კლასიფიკაცია და შემდგომი მართვა უნდა განხორციელდეს როგორც სახიფათო ნარჩენების. ამასთან, დოკუმენტში არ არის აღწერილი რა მეთოდებით და ტექნოლოგიებით აპირებს კომპანია თითოეული კოდის ნარჩენის გადამუშავებას. მისაღები ნარჩენების ნუსხაში მოცემულია მრავალი ისეთი ნარჩენი (მაგ: 10 03 20- გამონაბოლქვი აირების მტვერი, რომელსაც არ ვხვდებით 10 03 23 ; 10 03 26 - შლამი და ფილტრის ნალექები გაზის გადამუშავებისაგან, რომელსაც არ ვხვდებით 10 03 23 პუნქტში; 100812 -ნახშირბადის შემცველი ნარჩენები ანოდების წარმოებიდან, რომელსაც არ ვხვდებით 100812; 10 13 10-აზბესტისა და ცემენტის დამუშავების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენები, რომელიც არ ვხვდება 10 13 09 პუნქტში; 17 04 11 - კაბელები, რომლებსაც არ ვხვდებით 17 04 10 და ა.შ.) რომელთა გადამუშავების შესაძლებლობებსა და ტექნოლოგიებს გზშ-ის ანგარიშში აღწერილი საქმიანობა არ მოიცავს. დოკუმენტში აგრეთვე არ არის აღწერილი სამშენებლო ნარჩენების დამუშავების ტექნოლოგიური პროცესი (R5 ოპერაცია) და შემდგომი მართვის ღონისძიებები.

გაცნობებთ, რომ გზშ-ის ანგარიშში მითითებული ოპერაცია R13 გულისხმობს: ნარჩენების დროებით დასაწყობებას, მათ აღდგენა/რეციკლირებამდე, არა უმეტეს 3 წლის განმავლობაში. შესაბამისად, აღნიშნული ოპერაციის კოდი (R13) დაუშვებელია რომ განხილულ იქნეს, როგორც საწარმოში დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების საბოლოო აღდგენის ოპერაცია. ვინაიდან საწარმოში დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს, ნარჩენების დროებით დასაწყობებას მათ შემდგომ აღდგენა/რეციკლირებამდე, პროექტში მოცემული უნდა იყოს დეტალური ინფორმაცია, იმ ღონისძიებათა აღწერილობა და კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთა მეშვეობითაც თავიდან იქნება აცილებული გარემოს დაბინძურება (განსაკუთრებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ნაწილში) და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მავნე ზემოქმედება.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, საწარმოში არსებული და მიღებული ნარჩენების დამუშავების მეთოდი წარმოადგენს, ნარჩენების წინასწარ დამუშავებას, რაც გულისხმობს: (წინასწარ დამუშავებას ნარჩენების აღდგენამდე, მათ შორის, წინასწარი დამუშავების ისეთ ოპერაციებს, როგორებიცაა: დაშლა; სორტირება; დამსხვრევა; დაპრესვა; გრანულირება; გამრობა; დაქუცმაცება; კონდიციონირება; გადაფუთვა; სეპარირება ან შერევა R1-დან R11-მდე კოდებში მოცემული რომელიმე ოპერაციის განსახორციელებლად ჩაბარებამდე). შესაბამისად, პროექტში უნდა განისაზღვროს წინასწარი დამუშავების შემდგომ მიღებული ნარჩენების კოდები, დასახელება და რაოდენობა. აგრეთვე, დასაზუსტებელია შესაბამისი (წინასწარი დამუშავების) აღდგენის ოპერაციის კოდი.

აღსანიშნავია, რომ გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ ნარჩენების მართვის გეგმაში, ცხრილში 12.1.4.1. (ინფორმაცია დაგეგმილი და მიმდინარე საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების შესახებ), მითითებული უნდა იყოს რომელი კომპანია იღებს პასუხისმგებლობას პლასტმასისა და რეზინის (19 12 04) ნარჩენის მართვასთან დაკავშირებით.

წარმოდგენილ გზშ-ის ანგარიშში (გვ. 18) აღნიშნულია, რომ „არსებული წიდასაყარის ტერიტორიაზე დაგეგმილია არა მხოლოდ შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიული საწარმოს არასახიფათო ნარჩენების, არამედ სხვა ანალოგიური წარმოებების არასახიფათო ნარჩენების (წიდეები, ხენჯი, მტვერდამჭერი სისტემებიდან მიღებული მტვერი) და სამშენებლო ნარჩენების შემოტანა-განთავსება, რომელიც დამუშავდება წიდასაყარზე არსებულ და დაგეგმილ სამსხვრევ-დამხარისხებელ დანადგარებზე“. დოკუმენტში არ არის მოცემული ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რის საფუძველზე განიხილა კომპანიამ

მეტალურგიულ საწარმოში არსებული მტვერდამჭერი სისტემიდან ამოღებული მტვერი არასახიფათო ნარჩენად.

დამატებით გაცნობებთ, რომ გზშ-ის ანგარიშში (გვ. 206; ნახაზი 8.1. მონიტორინგის შერჩეული წერტილები) მიზანშეწონილია დაემატოს ნედლეულის სამსხვრევების და წიდასაყარის ტერიტორიის მიმდებარედ მტკვართან უშუალო სიახლოვეს ჰაერის ხარისხის მონიტორინგი. ამასთან, მონიტორინგის გეგმაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ყოველკვარტალური მონიტორინგის ნაცვლად, გათვალისწინებული უნდა იქნეს მონიტორინგი სულ მცირე თვეში ერთხელ. აქვე, ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემარბილებელ ღონისძიებებში დამატებით განხილულ უნდა იქნეს წიდასაყარების და მსხვრევის პროცესების წყლით დანამვის შესაძლებლობა.

საწარმოს გენ-გეგმას (გვ. 259) მაგნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროების დატანით არა აქვს ექსპლიკაცია, რაც დასაზუსტებელია.

როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, ობიექტზე საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს, თუმცა წარმოიქმნება სანიაღვრე წყლები. გზშ-ის ანგარიშში (გვ. 43 და გვ. 281) აღნიშნულია, რომ „გამონაჟონის ეკო-ტოქსიკოლოგიური მახასიათებლები უმნიშვნელო ოდენობისაა და საფრთხეს არ უქმნის ზედაპირულ ან/მიწისქვეშა წყლების ხარისხს“. ცნობილია, რომ ატმოსფერული ნალექები სანაყაროებიდან გამოტუტავს წყალში ხსნად კომპონენტებს და აბინძურებს გრუნტის წყლებს. ეს პროცესი დამოკიდებულია წიდას ჰიდრაულიკურ აქტიურობაზე. ზოგიერთი წიდას წყლით გამონაჟური ტუტე რეაქციას (pH 9,5-12,5) იძლევა, აღნიშნული საკითხის შესახებ გზშ-ის ანგარიშში არანაირი ინფორმაცია არ არის მოცემული, რაც საჭიროებს დაზუსტებას და გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენას.

ანგარიშში უნდა იქნეს მოცემული ინფორმაცია წიდასაყარის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების დრენირებისა და მართვის საკითხების შესახებ. ასევე დოკუმენტში დამატებით განხილულ უნდა იქნეს ტერიტორიის შემოზღუდვის შესაძლებლობა მდ. მტკვარში სანიაღვრე წყლების და წიდას მასების მოხვედრის თავიდან ასაცილებლად.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში საჭიროებს საფუძვლიან გადამუშავებას. შესაბამისად სამინისტრო გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით ადმინისტრაციულ წარმოებას დაიწყებს აღნიშნული შენიშვნების შესაბამისად გადამუშავებული დოკუმენტაციის განმეორებით წარმოდგენის შემდგომ.

ნინო თანდილაშვილი
მინისტრის მოადგილე

